

Annotatie commissie

Van: V.A.M. Lorijn
Telefoon: 06 - 12933708
E-mail: v.lorijn@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb007829

Aan: Commissie Werk en Inkomen,
Onderwijs, Samenleven, Schuldhulpverlening,
Armoedebestrijding en NPRZ (WIOSSAN)

Datum : 30 oktober 2025
Betreft: Conceptbegroting 2026 en 2e herziening 2025
Vergadering: 5 november 2025

1. Doel van de bespreking

De concept begrotingsstukken zijn geagendeerd in de commissie WIOSSAN om over de voor de commissie relevante onderdelen van de begroting 2026 en de 2e herziening 2025 te adviseren.

Ook wordt u gevraagd de raad te adviseren over de afdoening van de motie Vicario/Aafjes-van Aalst 'Werken loont: van bijstand naar betekenis' ([25bb004257](#)).

2. Voorgeschiedenis

Op donderdag 17 juli 2025 zijn de Voorjaarsnota 2025 en 1e herziening 2025 door de raad vastgesteld. In de voorliggende Begroting 2026 zijn deze plannen financieel verder uitgewerkt. Zowel in de Voorjaarsnota als in de conceptbegroting staat de voortgang 2025. In de Voortgang staat hoe de gemeente er op dit moment - in 2025 - voor staat. Op dinsdag 15 oktober was het [inspreekmoment](#) voor burgers, instellingen en wijkraden over de begroting 2026. N.B. dit was de enige inspreekmogelijkheid; er is bij de commissiebesprekingen en raadsvergadering geen gelegenheid meer voor inspreken op dit onderwerp.

3. Te bespreken stukken

- Raadsvoorstel over vaststelling Begroting 2026 en Tweede herziening 2025 met de pdf als bijlage ([25bb006953](#))
- Website: <https://www.watdoetdegemeente.rotterdam.nl/begroting-2026/>
- Beantwoording technische vragen ([25bb007616](#))

Daarbij betrekken:

- Brief van Rekenkamer Rotterdam over Aanpak P&C-cyclus: begroting 2026 ([25bb007660](#)) met als bijlage een nadere analyse van het programma ASIS ([225bb007661](#))
- Monitor Werk en Inkomen 2^e tertaal ([25bb007456](#)) met als bijlage de tertaalmonitor
- Beantwoording vragen Vicario en Aafjes - Van Aalst over niet EU-migranten oververtegenwoordigd in de bijstand ([25bb007071](#))
- Afdoeningsvoorstel wethouder Norville toezegging over jaarstukken 2024 - indexatie armoederegelingen ([25bb006505](#))
- Afdoeningsvoorstel wethouder Norville toezegging over extra acties Armoede en Schulden ([25bb006815](#))

- Collegebrief over financiële ontwikkelingen Begroting 2026 en Tweede Herziening 2025 ([25bb006269](#)), (nb de informatie uit deze brief is ook opgenomen in de concept-begroting
- Beantwoording vragen Verkoelen over Gemeentelijke lasten en betaalbaarheid voor Rotterdammer ([25bb007737](#))
- Collegebrief over Monitor ICT-Projecten (MIP) april 2025 - september 2025 ([25bb007256](#), vanaf pagina 5 van de monitor die als bijlage bij de collegebrief zit leest u de stand van zaken van het project Adidas/Thomas DUP).

NB De griffie heeft voor u een leeswijzer (25bb007546) gemaakt met een verwijzing naar de webpagina's met voor deze commissie relevante informatie.

4. Mogelijke aandachtspunten

U wordt gevraagd de raad te adviseren over de tweede herziening 2025 en de begroting 2026. U bespreekt de stukken met de wethouders Norville (armoede, schulden en basisvaardigheden/taal), Achbar (inburgering, samenleven en digitale inclusie), Zeegers (vervanger Kasmi/Onderwijs) en Versnel (Werk en Inkomen, NPRZ en EU-arbeidsmigranten).

Wijze van behandeling

De behandeling is dit keer in portefeuilles gesplitst omdat twee wethouders ook in de commissie BWB aanwezig moeten zijn. De bespreking begint met de portefeuille Onderwijs waarbij wethouder Zeegers wethouder Kasmi zal vervangen. Dan volgt het programma Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving met de wethouders Achbar en Norville. Ten slotte komt wethouder Versnel voor Werk en Inkomen, NPRZ en EU-arbeidsmigratie.

Algemeen

In de beantwoording van de technische vragen vindt u mogelijk antwoorden of extra informatie over de onderstaande aandachtspunten.

In het definitieboekje vindt u een nadere toelichting op de college targets voor schuldhulpverlening, bijstand en onderwijs.

Op pagina 220 leest u hoe de gemeente invulling geeft aan de sustainable development goals.

In de brief van de Rekenkamer wordt er op gewezen dat van een aantal indicatoren en targets de meting pas later beschikbaar komt waardoor de voortgang moeilijk te beoordelen is op dit moment. Ook gaat de Rekenkamer uitgebreider in op het meerjarig financieel beeld en de actuele stand van de financiële kengetallen en risico's.

Onderwijs

Bij de target voor de schil om de school en een groot deel van de indicatoren valt op dat het meetmoment (1 november) en het moment van verantwoording daarover (bij de jaarstukken) ver uit elkaar ligt. In de jaarlijkse voortgangsrapportage onderwijsbeleid (de

Rotterdamse Onderwijsmonitor), die naar verwachting eerder komt dan de jaarstukken, wordt ook over deze target en indicatoren gerapporteerd.

De beleidsmaatregelen voor thuiszitters staan toegelicht op webpagina 122. In antwoord op technische vraag 53 van GroenLinks wordt nader ingegaan op de maatregelen om doorstroom van speciaal naar regulier onderwijs te bevorderen en andere activiteiten van de Taskforce Dekkend Netwerk. Zie ook de antwoorden op de vragen 89 en 91 van Volt.

In de brief van wethouder Norville over extra acties armoede en schulden ([25bb006815](#)) wordt op pagina 5 gemeld dat er een grote behoefte is aan informele leerondersteuning en dat de vraag hiernaar groter was dan het beschikbare budget. Dit terwijl er bij de voorjaarsnota in 2024 nog bezuinigd is op informele leerondersteuning. Nu wordt vanuit de portefeuille Armoede en schulden alsnog 800.000 euro gereserveerd om aan een nieuwe subsidieregeling bij te dragen.

Op pagina's 125 en 214 vindt u een beperkte toelichting op het IHP Onderwijs en de daarvoor benodigde investeringen. De VIMIP 2025 heeft u in afwijking van wat er op deze pagina staat al wel ontvangen ([25bb004045](#)) en ook besproken in de overlegvergadering van 9 juli.

Armoede, schulden en basisvaardigheden

De Rekenkamer noemt in de brief als aandachtspunt dat er geen concrete doelen zijn voor de vermindering van het aantal kinderen in armoede en de financiële zelfredzaamheid. Ook staan er weinig plannen in voor 2026. Die voornemens komen voor een belangrijk deel wel terug in de brieven van de wethouder over de extra acties armoede en schulden en de indexatie armoederegelingen. Daaraan geeft zij aan welke maatregelen zij wil nemen om de onderbesteding binnen haar portefeuille terug te dringen. In totaal gaat het om ruim 17 miljoen euro over meerdere begrotingsjaren.

Gevraagd wordt om te besluiten om de onderbesteding in haar portefeuille toe te voegen aan de bestemmingsreserve Armoedebelaid. Die onderbesteding was volgens de jaarstukken in 2024 3.647.000 terwijl nu gevraagd 3.639.000 toe te voegen. Het is niet duidelijk in hoeverre de aangekondigde onttrekkingen aan de bestemmingsreserve armoedefonds al verwerkt zijn in de nu voorliggende begroting 2026.

De wethouder heeft op 25 juni bij de bespreking van de voortgangsrapportage armoede en schulden toegezegd na te gaan over welke andere indicatoren gerapporteerd kan worden dan het aantal intakegesprekken schuldhulpverlening ([25bb004895](#)). De afdoeningsdatum (8 okt) is inmiddels overschreden. De rekenkamer geeft daarbij aan dat deze indicator geen informatie geeft over het succes van de schuldhulpverlening.

Wethouder Norville heeft naar aanleiding van de bespreking van de voortgangsrapportage basisvaardigheden per brief laten weten het target voor deze collegeperiode op te hogen van 25.000 naar 30.000 gestarte trajecten ([25bb007051](#)). De rekenkamer geeft in hun brief aan dat de indicator klanttevredenheid niets zegt over de kwaliteit van de trajecten.

Op pagina's 50 en 188 wordt ingegaan op de bestemmingsreserve toeslagenaffaire die aangelegd is om de door de gemeente gemaakte kosten voor kwijtschelding van schulden te dekken.

In de beantwoording van de vragen van Verkoelen ([25bb007737](#)) vindt u meer informatie over het bereik van het kwijtscheldingsbeleid en de maatregelen om het bereik en de toegankelijkheid daarvan te vergroten.

Samenleven en digitale inclusie

Op 19 november spreekt u uitgebreid over de stand van zaken van de opvang en begeleiding van asielzoekers, statushouders, ongedocumenteerden en Oekraïners. Een nieuwe brief met de actuele stand van zaken (o.a. over de Silja) wordt begin november verwacht.

Een belangrijk deel van de informatie over de portefeuille van wethouder Achbar is niet te vinden bij het programma ASIS maar bij andere programma's zoals Zorg, Welzijn en Wijkteams (o.a. digitale inclusie, zie ook de leeswijzer).

Op 14 januari 2026 bespreekt u nog de discriminatiemonitor en de reactie van het college daarop.

De voortgangsrapportage van het actieplan Samenleven wordt niet eerder dan maart 2026 verwacht. De Rekenkamer geeft aan in de begroting te missen welke acties de gemeente in 2026 extra gaat uitvoeren ten opzichte van 2025.

Ook een volgende voortgangsrapportage over digitale inclusie komt pas in 2026. De rekenkamer wijst op een gebrek aan toelichting op de schommelingen in baten en lasten tussen 2025/2026 en 2027. In 2027 dalen de lasten met 23 miljoen meer dan de baten.

Werk en Inkomen

De voortgang van het beleid kunt u bespreken aan de hand van de monitor Werk en Inkomen 2^e tertaal 2025.

Het college geeft aan dat het target van 30.000 uitkeringen gehaald gaat worden, maar wel pas in de volgende bestuursperiode omdat de in gang gezette structurele veranderingen meer tijd nodig hebben om hun volledige effect te sorteren.

Op pagina 7 van de monitor wordt ingegaan op Saldo Buig. Het saldo is bijgewerkt naar aanleiding van het nader voorlopig budget 2025 waarvoor ook een begrotingsbijstelling naar benden is te vinden in de tweede herziening van 9 miljoen euro. Het definitieve budget 2025 uit de september circulaire is 38,4 miljoen hoger en wordt bij de eindejaarsbrief in december budgettair verwerkt.

In de tertaalmonitor zelf vindt u wat meer toelichting op achterblijvende indicatoren zoals het % bijstandsaanvragen dat binnen de termijn wordt afgehandeld en het nakomen van de social return verplichtingen.

In de collegebrief bij de tertaalmonitor wordt een aantal toezeggingen afgedaan. Indien u daar niet mee akkoord bent kunt u dat in uw termijn aangeven.

Over de voortgang van het IT-project Adidas/Thomas DUP wordt u nader geïnformeerd in de monitor ICT-projecten die begin oktober aan de raad is aangeboden. Het uitstel van de

livegang naar 1 december heeft gezorgd voor een kleine 2 miljoen euro aan meerkosten die binnen de begroting van Werk en Inkomen kunnen worden opgevangen. Wel wordt gevraagd een nieuw krediet vast te stellen voor software voor begeleiding naar duurzame uitstroom en inkomenszekerheid. In hoeverre de verwerking van de wijzigingen in de Participatiewet nog gaan leiden tot noodzakelijke aanpassingen in Thomas/DUP en eventuele daaraan gekoppelde meerkosten is niet duidelijk.

In de beantwoording schriftelijke vragen Maassen over Effecten van Miljoenennota op Rotterdam ([25bb007738](#)) worden bij vraag 9 zorgen geuit over de financiering van beschut werk met oplopende tekorten tot tussen de 58 en 85 miljoen in 2028.

Het initiatiefvoorstel van Vlieger 'Een vangnet van vertrouwen' wordt geagendeerd in de overlegvergadering van 10 december. Dan bespreekt u ook de brief over de wijzigingen naar aanleiding van de Participatiewet in balans.

De bestemmingsreserve Herstelprogramma Functiewaardering SW wordt omgezet in een voorziening (zie toelichting op pagina 188). Dit lijkt nog niet helemaal correct te zijn verwerkt in de toelichtende tabel op pagina 225.

EU-arbeidsmigranten

De opvang voor dakloze EU-arbeidsmigranten wordt voortgezet. Verder vindt u over dit onderwerp weinig nieuwe informatie in de begroting.

Wel bent u eind september apart geïnformeerd over de voortgang van de sporen goed werkgeverschap en goed opdrachtgeverschap ([25bb006962](#)).

NPRZ

Op P 217 vindt u een aparte paragraaf over NPRZ en de plannen voor 2026 voor de pijlers thuisbasis op orde, school, werk, veilig en wonen (NB de pijler wordt besproken in BWB). Hierbij wordt ook ingegaan op de plannen voor 2026 en de verschillende bijdragen die hiervoor door het Rijk ter beschikking zijn gesteld. Aan het eind van de pagina vindt u tabellen met de begrote bedragen voor de verschillende pijlers. Gevraagd kan worden of er al meer bekend is over de middelen Kansrijke Wijk voor 2026-2028 en de nieuwe SPUK NPLV.

De voortgangsrapportage NPRZ 2024 is nog niet besproken in de raad. U heeft aangegeven daarmee te willen wachten op de behandeling van de pijler wonen in de commissie BWB. Inmiddels heeft u wel de veegbrief van wethouder Versnel ontvangen met de ontbrekende antwoorden op de bij de commissiebehandeling gestelde vragen ([25bb007151](#)).

5. Financiële consequenties

In het raadsvoorstel ziet u op programmaniveau een overzicht van de baten en lasten per programma en wordt u gevraagd de mutaties op de bestemmingsreserves vast te stellen. Bij de programma's worden op de pagina financiën de financiële bijstellingen toegelicht.

6. Overige relevante informatie

- Collegebrief van 10 oktober 2023 over tijd voor targets met een geactualiseerd definitieboekje ([23bb006752](#))

- Brief over aanvullingen en wijzigingen definitieboekje collegetargets ([24bb005717](#))
- Raadsvoorstel vaststelling Kadernota Lokale Lasten 2022-2026 na derde herziening ([25bb006554](#))
- Raadsvoorstel belastingverordeningen ([25bb006556](#)) met als bijlage de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2026; (25bb006563)
- Brief van VNG over Compensatie voor medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven ([25bb007697](#))
- Beantwoording schriftelijke vragen Maassen over Effecten van Miljoenennota op Rotterdam ([25bb007738](#))
- [Onderwerpdossier Begroting en tweede herziening](#)

7. Verdere procedure

De veegbrief ter afdoening van de toezeggingen uit de bespreking in de commissies die nog voor de bespreking van de begroting in de raad moeten worden afgedaan komt op maandagmiddag 10 november.

Op dinsdag 11 november vindt de raadsbehandeling plaats. De intentie is om de begrotingsbehandeling op 1 dag te laten plaatsvinden

De stemmingen over de moties en amendementen en de raadsvoorstellen zullen naar verwachting op donderdag 13 november plaatsvinden.

Wanneer u de raad adviseert om de motie 'Werken loont: van bijstand naar betekenis' als afgedaan te beschouwen dan zal het advies op de gebruikelijke wijze via de lijst van ingekomen stukken ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

